

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Šolski center
Nova Gorica

Mreženje za podjetništvo (NET-ENT)

30.11.2017

IO1

Poročilo: trenutno stanje in predlog kurikula za NET - ENT MODUL

Partner:

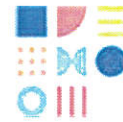
Vodilni partner – Šolski center Nova Gorica

Pripravila:

Rosana Pahor

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Šolski center
Nova Gorica

Mreženje za podjetništvo (NET-ENT)

30.11.2017

1. Poročilo o trenutni situaciji glede izobraževanja za podjetništvo in podjetnost

V skladu z opredelitvijo temeljne kompetence "Samoiniciativnost in podjetnost" se le-ta nanaša na zmožnost posameznika, da zamisli spremeni v oprijemljiv rezultat. V izobraževanju za podjetništvo je cilj ustvariti odgovorne ljudi, podjetne posameznike, ki imajo spretnosti, znanja in veščine, potrebne za doseganje ciljev, ki jih sami izberejo, da lahko živijo izpolnjeno življenje. Poleg opremljanja ljudi z znanjem za ustanovitev podjetja, podjetniško izobraževanje spodbuja tudi ustvarjalno razmišljanje in močan občutek zavedanja o lastnih vrednotah, lastnih pobudah ter sprejemanje napak ali neuspeha kot izkušenj (ne kot poraza). Podjetniškega izobraževanja ne smemo mešati s splošno ekonomsko izobrazbo – njegov cilj je spodbujati ustvarjalnost, inovativnost in samozaposlovanje. To je tudi naš cilj v okviru tega projekta.

a) V Šolskem centru Nova Gorica

Dijaki Srednje ekonomske in trgovske šole pridobivajo preko strokovnih predmetov nekaj podjetniškega znanja o tem, kako voditi svoj posel in kako podjetje deluje. Tudi v druge programe so vključeni predmeti podjetništva. Na šolskem centru smo bili vključeni tudi v nekaj projektov, katerih cilj je bil razvoj različnih orodij za spodbujanje samoiniciativnosti in podjetnosti pri dijakih. Kljub temu se dijaki redko odločajo za samostojno podjetniško iniciativo.

Zato smo se odločili, da bomo izvedli ta projekt s skupino navdušenih partnerjev, ki so že uvedli inovativno poučevanje v različnih usposabljanjih v svojih centrih.

Želimo si, da bi bili naši dijaki ustvarjalci lastne prihodnosti, da bi se zavedali lastnega potenciala in moči, da lahko ustvarijo, kar si želijo, in se ob tem tudi zavedali, da je njihovo življenje odvisno od njihovih lastnih odločitev. Danes dokončana šola in doseganje kompetenc v skladu s kurikulumom nista dovolj, da se pridobi zaposlitev in postane uspešen. V tem projektu želimo razviti resnično mednarodno učno izkušnjo s poudarkom na timskem delu, sodelovanju različnih programov v doseganju istega cilja in povezovanju šolskega dela z znanjem v podjetjih.

b) V nacionalnih učnih načrtih

Podjetništvo postaja prepoznavna in zaželena kompetenca na nacionalnem nivoju. Dosedanje aktivnosti v okviru promocije podjetništva so se izvajale predvsem parcialno in ne v nacionalnem okviru. Trenutno pa so v izvajanju ukrepi na področju promoviranja inovativnosti, podjetnosti, oziroma notranjega podjetništva, kot tudi promoviranja individualnega podjetništva, katerih namen je zajeti čim večjo populacijo prebivalstva v Sloveniji. Ukrepi promocije podjetništva so zato usmerjeni v vse državljane RS. Pomembna komponenta je tudi promocija podpornega okolja v okviru nudenja različnih storitev in finančnih virov.

Aktivnosti na področju izobraževanja mladih na področju podjetništva, kot tudi uvajanje metod podjetniške kulture oziroma podjetnosti se odvijajo na nekaterih fakultetah in srednjih šolah, niso pa usmerjene k reševanju tega problema na nacionalni ravni v smislu zajemanja celotnega potenciala mladih. V okviru ukrepov ministrstvo, pristojno za gospodarstvo sodeluje z ministrstvom, pristojnim za šolstvo, ministrstvom, pristojnim za visoko šolstvo ter drugimi institucijami na nacionalni in lokalni ravni. Izobraževanje je eno od ključnih področij, ki spodbuja podjetništvo in kot takšno ostaja bistvena razvojna naloga. Vlogo šol in univerz pri spodbujanju podjetniške miselnosti med mladimi in pri zagotavljanju ustreznih spretnosti poudarjata tako Evropska listina za mala podjetja kot tudi Evropska agenda za podjetništvo. Z osnovami podjetniške kulture naj bi bili na ustrezen način seznanjeni že učenci v osnovni šoli in otroci v predšolski vzgoji.

Znotraj ukrepa promocije podjetništva in izobraževanja za podjetništvo se izvajajo naslednje aktivnosti:

- izvajanje promocije podjetništva, podjetniške kulture in podpornega okolja preko javnih medijev (televizije, radia, tiskanih medijev, spleta itn.). Aktivnost bo obsegala predstavitve dobrih praks (uspešnih podjetnikov, družbeno odgovornega podjetništva) s področja podjetništva iz Slovenije in tujine, predstavitve zanimivih tržnih niš, predstavitve podpornega okolja za podjetništvo, spremljanje in promocijo natečajev, promoviranje storitev države in njenih institucij za podjetništvo ipd;
- priprava brošur ter drugega promocijskega materiala;
- organiziranje ter sodelovanje pri dogodkih, natečajih, poslovnih srečanjih in sejmih s področja podjetništva in obrti, promocija poklicev;
- povezovanje ter skupna promocija aktivnosti celotnega podpornega okolja za podjetništvo in obrt;
- vključitev vsebin podjetništva na vseh ravneh formalnega izobraževanja s poudarkom povezovanja teorije s prakso;
- vključevanje uspešnih podjetnikov v promocijo podjetništva v šolah;
- usposabljanje učiteljev za uvajanje pedagoških metod, ki bodo spodbujale podjetniške veščine in odkrivala pobude za podjetništvo (v sodelovanju s pristojnimi ministrstvi);
- omogočiti fleksibilno oblikovanje študijskih programov iz več smeri ter za izobraževanje študentov tudi na tujih univerzah.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Šolski center
Nova Gorica

Mreženje za podjetništvo (NET-ENT)

30.11.2017

Z ukrepom naj bi okrepili tudi zaupanje mladih v lastne sposobnosti in znanje in jih seznanili z osnovnimi principi delovanja podjetniške družbe in z osnovnimi veščinami podjetništva, predvsem pa jim pomagali pri spoznavanju svojih potencialov ter pri nadaljnjem načrtovanju njihovih poti. S tem bomo spodbudili hitrejši prenos idej na trg ter dvignili raven spoštovanja podjetništva in podjetnosti same.

Shema pomoči: ni državna pomoč

Oblika pomoči: izbor izvajalcev na javnem razpisu ali na drug način (v skladu z Zakonom o javnih financah in Zakonom o javnih naročilih).

Upravičeni stroški: določeni v posameznem javnem razpisu ali na drug način (v skladu z Zakonom o javnih financah in Zakonom o javnih naročilih).

Merila za izbor: določena v posameznem javnem razpisu ali na drug način (v skladu z Zakonom o javnih financah in Zakonom o javnih naročilih).

Intenzivnost pomoči: do 100 %

Končni upravičenec:

- vsi prebivalci Slovenije, potencialni in že obstoječi podjetniki;
- učenci, dijaki in študentje ter učitelji na vseh nivojih formalnega izobraževanja.

2. Osnove / predlogi kompetenc, ki jih bomo razvili v projektu / modulu

a) Razvoj podjetniške miselnosti in podjetniške osebnosti

Del 1 - osebna rast in podjetniško razmišljanje se nanaša na:

- razvoj podjetniške miselnosti in podjetniške osebnosti,
- ozaveščanje o tem, kaj lahko storimo sami,
- spodbujanje samoiniciativnosti in podjetništva kot načina razmišljanja in obnašanja,
- razvoj novih veščin za soustvarjanje lastne prihodnosti,
- uporabo novih metod poučevanja in učenja, inovativne pristope,
- vključevanje strokovnjakov iz podjetij v učni proces.

Okolje usposabljanja

Spodaj opisana metodologija treninga je primerna za 10-15 ljudi. Večja skupina ljudi ni primerna za metode dela, uporabljene v programu.

MODUL 1 - Osebna rast in podjetniško razmišljanje – 50 ur

1. Uvod – Spremenimo lahko samo sebe, okolice ne moremo (10 ur)
2. Kolo ravnovesja, organizacija časa, lastnosti podjetnika (10 ur)
3. Postavljanje in doseganje ciljev (10 ur)
4. Etična komunikacija in zaznavni položaji, povratna informacija (10 ur)
5. Medosebni odnosi in vedenje, prepričanja, vrednote (10 ur)

Vsebina posameznih predavanj

1. UVOD – SPREMENIMO LAHKO SAMO SEBE, OKOLICE NE MOREMO

Vsebina predavanj: V uvodu se osredotočimo na predstavitev programa in predstavitev novih načinov dela (proaktivno delo, skupinsko delo, aktivna udeležba, projektno delo). Spoznamo različne jezikovne vzorce in na podlagi uporabe lastnih vzorcev razumemo svoje vedenje in blokade. Spoznamo, da svoje vedenje lahko spremenimo, če želimo in ugotovljamo, kako. Naučimo se uporabljati napredne jezikovne vzorce, da bi vplivali in omogočili pozitivne spremembe. Pogledamo primere uspešnih podjetnikov (ogled primerov dobrih praks iz slovenskega podjetništva) in spoznamo izhodišča in definicijo podjetništva (Strategija EU 2020, definicija, vključenost v izobraževanje).

2. KOLO RAVNOVESJA, ORGANIZACIJA ČASA, LASTNOSTI PODJETNIKA

Vsebina predavanj: V okviru predavanj razmislimo o sebi in svojih lastnostih, spoznamo diagnostično orodje »Kolo ravnovesja« in razmislimo o lastnem življenjskem ravnovesju. Vzpostavimo varno okolje in pravila obnašanja v skupini. Ocenimo tudi lastno podjetnost in podjetniške lastnosti ter razmislimo o tem, kaj bi si želeli spremeniti. V nadaljevanju spoznamo načine za uspešno upravljanje časa in zmanjšanje časovnega pritiska. Pogledamo lastne vzorce organiziranja in porabe časa, denarja in energije – naš »tipičen« teden. Na podlagi izvedenih vaj vsak oceni svoje znanje in zmožnosti, dobre in šibke lastnosti in razmisli, kaj si želi za naprej.

3. POSTAVLJANJE IN DOSEGANJE CILJEV

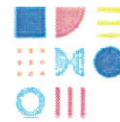
Vsebina predavanj: Na podlagi spoznanj prejšnjih predavanj določimo osebne in poklicne cilje za uspeh v prihodnosti. Pri tem spodbujamo ustvarjalnost, inovativnost, samoiniciativnost in podjetnost. Naučimo se uporabe tehnik in principov za uspešno postavljanje in doseganje ciljev. Problemski okvir nadomestimo s ciljnim, spoznamo tehniko S.M.A.R.T., njen pomen in smiselnost uporabe. Vključimo še členjenje ciljev, učinkovito postavljanje in doseganje ciljev in ozaveščanje prednosti dobro postavljenih ciljev. Dotaknemo se tudi našega skupinskega cilja in za konec pogledamo cilj skozi različne perspektive – sanjača, realista in kritika (Disneyev model – načrtovanje po Disneyevi strategiji).

4. ETIČNA KOMUNIKACIJA IN ZAZNAVNI POLOŽAJI, POVRATNA INFORMACIJA

Vsebina predavanj: V tem delu gre za prepoznavanje lastnega vzorca načina komuniciranja in prepoznavanje napak v razmišljanju. Spoznamo različne zaznavne položaje (empatija, asociacija, disociacija in meta položaj) in razmislimo, kdaj je smiselno katerega uporabiti. Ozavestimo zaznavanje sveta skozi čutila (VAKOG) in vključimo nova spoznanja v svoj samorazvoj. Naučimo se ustvarjalno razreševati notranje in zunanje konflikte (etična komunikacija, zaznavni položaji) ter učinkovito in prepričljivo komunicirati ter predstaviti svoje ideje in mnenja drugim. Ves čas spodbujamo skupinsko delo in pripravljenost na sodelovanje z drugimi člani skupine.

5. MEDOSEBNI ODNOSI IN VEDENJE, PREPRIČANJA, VREDNOTE

Vsebina predavanj: V življenju smo nenehno v odnosu z drugimi in sami s sabo. V okviru predavanj spoznamo, kako vzpostaviti odličen odnos s sabo in z drugimi (odnos do sebe, mreže

odnosov, prepričanja o odnosih). Spoznamo omejujoča, spodbujajoča in zahrbtna prepričanja, ki imajo vpliv na naše življenje. Spoznamo različna prepričanja in njihovo vzročnost, ozavestimo prepričanja in se zavemo moči prepričanj in možnosti vplivanja nanje, spreminjanja. Za odnose z drugimi je pomembno, kakšne so naše vrednote, kako nas opredeljujejo ter kako jih z njimi živimo v odnosu s sabo in z drugimi. Skozi celoten proces spodbujamo podjetnost in samoiniciativnost – ustvarjalnost, inovativnost, sprejemanje tveganj, sposobnost načrtovanja in vodenja projektov za doseganje ciljev. Spodbujamo ustvarjalno mišljenje, zavedanje lastne vrednosti in lastne pobude. Naučimo se sprejemati napake oz. neuspehe kot izkušnje in ne kot poraz (konstruktivna povratna informacija – priložnost za učenje).

PRIDOBLEJENA ZNANJA - KOMPETENCE

- odlično komuniciranje, več osebne moči in več uspeha, tako v zasebnem kot v poklicnem življenju,
- visoka raven lastne motivacije, visoka raven sposobnosti motiviranja drugih,
- pozitiven odnos do sebe in sveta,
- izboljššan dar opažanja in zaznavanja impulzov iz okolja,
- poznavanje in uporaba tehnik za doseganje ciljev,
- samozavesten nastop z vso gotovostjo in odgovornostjo,
- sposobnost stopnjevanja svoje moči, uresničevanje svojih načrtov in želj,
- zanimiv nastop/govor/prezentacija ...

b) Kako ustvariti tržno uspešen izdelek (s povezovanjem treh programov/perspektiv – trženja, oblikovanja, proizvodnje) z vključevanjem strokovnjakov iz podjetij v proces učenja/poučevanja

Del 2 – Kako ustvariti uspešen tržni izdelek

- z sodelovanjem treh različnih programov / perspektiv (trženje, oblikovanje, proizvodnja)
- vključujoč strokovnjake iz podjetij v proces učenja / poučevanja in uvajanjem inovativnih učnih pristopov
- in z uporabo mednarodnih povezav in izkušenj

MODUL 2 - Kako ustvariti tržno uspešen izdelek - 80 ur

1. Ustvarjanje idej (20 ur)
2. Vrednotenje in izbor idej - tržno povpraševanje, oblikovanje, možnost proizvodnje (20 ur)
3. Izbira perspektivne ideje (20 ur)
4. Izdelava prototipa in razvojne možnosti (20 ur)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Šolski center
Nova Gorica

Mreženje za podjetništvo (NET-ENT)

30.11.2017

Ob zaključku različnih programov so dijaki usposobljeni na svojem področju, vendar imajo pomanjkanje:

- praktičnih izkušenj, pridobljenih z delom (povezave med izobraževanjem in šolami)
- razumevanja povezav različnih strok, ki sodelujejo med sabo za vzpostaviti uspešno podjetje
- le malo jih ima možnost iti v tujino (na mobilnost)
- pomanjkanje raziskovalnega dela v razredu, spodbujanja inovativnosti (tako med učitelji kot med študenti)
- pomanjkanje izkustvenega učenja, timskega dela
- pomanjkanje neobičajnega učenja, reševanje problemov ... s konkretnimi rezultati

Zato smo se odločili za povezavo skupine učiteljev, strokovnjakov iz dela in študentov iz treh različnih programov poklicnega in strokovnega izobraževanja (ekonomija, oblikovanje, proizvodnja) iz različnih držav, da bi izmenjali izkušnje in ustvarili mednarodni modul za preskok vseh teh izzivov in nadgradnjo znanj pridobljenih v šoli.

PRIDOBLENO ZNANJE - KOMPETENCE:

- razume proces razvijanja tržno zanimivega projekta od ideje do izdelka - ob upoštevanju tržnega vidika, oblikovalskega vidika in možnosti proizvodnje

3. Predlogi za uporabljeno metodologijo poučevanja in učenja

Strokovna ekipa v vsaki državi:

- 2 učitelji iz poslovnih in marketinških programov
- 2 učitelji iz programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja
- 2 učitelji iz programov industrijskega oblikovanja
- 3 strokovnjaki s trga dela

(po eden iz vsakega področja - trženje, oblikovanje, proizvodnja)

1. Kot najpomembnejšo vodoravno prednostno nalogo smo izbrali »doseganje ustreznih in visokokakovostnih veščin in kompetenc«. Podpirali bomo dijake, študente, učitelje in strokovnjake iz podjetij, vključene v projekt, pri razvijanju ustreznih in visokokakovostnih kompetenc (predvsem podjetništva, tujega jezika, timskega dela in digitalnih veščin) za spodbujanje zaposljivosti in strokovnega razvoja. Razvili bomo orodja za prepoznavanje kompetenc, doseženih v razvitem modulu – (Europass za študente, certifikate za učitelje/trenerje in potrdila za strokovnjake na področju dela). Pri izvajanju izobraževanja in usposabljanja bomo uporabili pristop "učnih rezultatov". Nadgradili bomo kompetence, pridobljene v šolskem sistemu, in dosegli visokokakovostne spretnosti:

a) Z UVAJANJEM NOVIH VSEBIN V KURIKULU NET-ENT MODULA: rast podjetniške miselnosti, razvoj novih izdelkov, timsko delo in sodelovanje na različnih področjih, učenje na delovnem mestu (za vse ciljne skupine)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Šolski center
Nova Gorica

Mreženje za podjetništvo (NET-ENT)

30.11.2017

b) S PREIZKUŠANJEM NOVIH NAČINOV DELA V PROCESU POUČEVANJA IN UČENJA (za vse ciljne skupine, ki delajo skupaj):

- raziskovalni in razvojni pristop – izmenjava znanja z različnih področij in iskanje rešitev za razvoj novih izdelkov,
- celostni pristop – za razvoj uspešnega komercialnega produkta je treba vključiti tri vidike (kakovost izdelka, oblikovanje in dobro tržno strategijo) – vsak od njih ima velik vpliv na uspeh na trgu;
- internacionalizacija – vse ciljne skupine bodo mednarodno povezane in lahko izmenjujejo izkušnje – lahko se seznanimo z lokalnim, regionalnim in nacionalnim trgom ter globalnim trgom;
- mreženje na nacionalnem in mednarodnem nivoju – mreže študentov, učiteljev in strokovnih delavcev, mešane mreže – izobraževalnega sistema in podjetij

2. Naš cilj je tudi stalni strokovni razvoj učiteljev, mentorjev in izobraževalcev v poklicnem izobraževanju in usposabljanju v šolskih in delovnih okoljih, s poudarkom na razvoju učinkovitega odprtega in inovativnega izobraževanja z uporabo IKT. V času trajanja projekta bo med vsemi ciljnim skupinami potekalo veliko "out of the box" aktivnosti. Razvili bomo nove metode dela in nove učne materiale. Usposabljali bomo učitelje in strokovnjake (ToT) ter razvili sistem za prenos tega znanja na druge učitelje in strokovnjake, tudi z razvojem IKT orodij.

3. Vzpostavili bomo dolgoročna poslovna partnerstva poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki spodbujajo učenje na delovnem mestu v vseh oblikah, z vključevanjem socialnih partnerjev, podjetij in ponudnikov poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter s posebnim poudarkom na lokalni in regionalni razsežnosti, da bi dosegli konkretne rezultate na terenu. MODUL bo pripravljen kot mednarodni modul. Želimo vzpostaviti dolgoročno sodelovanje, spodbujati in povečevati mobilnost študentov, učiteljev in strokovnjakov. Mobilni študenti bodo lahko v prihodnosti dosegli enako znanje in kompetence, ne glede na to kje so izvajali NET - ENT MODUL – v Sloveniji, na Finskem, v Španiji ali v Združenem kraljestvu.

Kako poučevati podjetništvo?

Zakaj povezovati izobraževanje in delo?

Zakaj spodbujati mobilnost?

Agenda za nova znanja in spretnosti ter delovna mesta

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-10-1541_en.htm

"... 23 milijonov ljudi je trenutno brezposelnih po vsej EU – 10% aktivnega prebivalstva. Številni trgi dela v EU potrebujejo reformo za boljše delovanje in močno se je treba osredotočiti na nadgradnjo in prilagajanje večšin. Tudi v času krize so se nekateri delodajalci borili, da bi našli ljudi z ustreznimi znanji, da bi izpolnili svoj nezasedeni položaj ali delovno mesto. "

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Šolski center
Nova Gorica

Mreženje za podjetništvo (NET-ENT)

30.11.2017

Mladi in mobilnost

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-10-1124_en.htm

"... več kot 40% delodajalcev pripisuje velik pomen izkušnjam, pridobljenim pri študiju in delu v tujini. Cilj programa Mladi in mobilnost je, da se do leta 2020 razširijo možnosti za učno mobilnost za vse mlade v Evropi. "

Podjetništvo – akcijski načrt

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52012DC0795&from=SL>

"Samo 37% Evropejcev želi biti samozaposlenih, v primerjavi z 51% ljudi v ZDA in na Kitajskem ... izobraževanje bi moralo ponuditi pravo podlago za podjetniško kariero ... Podjetniška razmišljanja in veščine so lahko:

- učinkovito zgrajena samo s praktičnimi, resničnimi izkušnjami in projektnim delom;
- poučevana na vseh predmetih kot ločen predmet ali v kombinaciji z drugim; ...
- ... glede na anketo državljani čutijo, da imajo znanje in veščine za podjetništvo ... vendar se še vedno ne morejo odločiti za vstop v podjetništvo

Finsko ministrstvo za šolstvo je nedavno objavilo priporočila za spodbujanje podjetniškega izobraževanja na vseh ravneh izobraževanja. S tem je zagotovljena potreba, da se učitelji naučijo metode podjetniškega izobraževanja (http://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/tulevaisuuden-tyo-on-yha-enemman-yrittajyytta-koulutuksen-yrittajyysslinjaukset-julki).

Izobraževalne metode

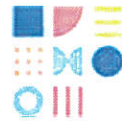
- . Vzpostavitev skupinske dinamike in varnega okolja.
- . Razgovor, intervju, skupinsko delo, projektno delo, mentorstvo, »coaching«.

Izobraževalne metode

- Vzpostavitev skupinske dinamike in varnega okolja.
- Razgovor, intervju, skupinsko delo, projektno delo, mentorstvo, »coaching«.
- Karierni načrt, e-portfelj, ugotavljanje neformalnih znanj.
- Postavljanje in doseganje ciljev (SMART tehnika).
- Kolo življenja ... korak v prihodnost.
- Zunanje aktivnosti (obisk podjetnika, vzpostavljanje mrež).
- Predstavitveni filmi.
- Uporaba novih medijev in socialnih omrežij.
- Vzpodbujanje e-učenja in uporabe informacijsko – komunikacijske tehnologije.
- Oblikovanje in vzdrževanje poslovnih mrež ter sodelovanje s podjetniki.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Šolski center
Nova Gorica

Mreženje za podjetništvo (NET-ENT)

30.11.2017

Priporočila za usposabljanje

- Potrebna je empatija in samorefleksija (fleksibilnost, prilagajanje različnim situacijam, ali vemo, da ne vemo vsega ...).
- Vzpostavimo dober stik, zgradimo zavezništvo in ne delujemo s pozicije moči.
- Vzpostavimo spoštljiv in vzajemen odnos – korelacijo; ne »Jaz vse vem in te učim«, ampak »Skupaj rasteva in se razvijava na tej poti«.
- Namen povratne informacije je učenje, ne ocenjevanje ali razvrščanje.
- Verjamemo v potencial udeležencev in jim pomagamo odkriti njihovo lastno pot.
- Ne obsojamo in jih skušamo »popraviti«, ampak verjamemo v njihov potencial in sposobnost, da so ga s pravo spodbudo in motivacijo sposobni uresničiti.
- Pripravljeni smo na različne načine dela ... »z iskrico v očeh«.
- Spodbujamo aktivno udeležbo kandidatov.
- Vključevanje zgodb in osebnega izkustva.
- Pisanje dnevnika – udeleženci in predavatelj.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

SŠof

Srednja šola
za oblikovanje in
fotografijo Ljubljana

Mreženje za podjetništvo (NET-ENT)

30.11.2017

IO1

Poročilo: trenutna situacija in predlog kurikula za NET-ENT MODUL

Partner: Srednja šola za oblikovanje in fotografijo Ljubljana
Pripravila: Saša Vitežnik Jelen

1. Poročilo o trenutni situaciji glede izobraževanja za podjetništvo in podjetnost

a) SŠOF / Srednja šola za oblikovanje in fotografijo Ljubljana

Splošne informacije / partnerska šola - SŠOF

Številke v šolskem letu 2017/18

- 663 dijakov
- 65 učiteljev
- 88 udeležencev izobraževanja odraslih

Izobraževalni programi na SŠOF

3 izobraževalni programi:

- Tehnik oblikovanja
- Fotografski tehnik
- Likovna gimnazija (Umetniška gimnazija likovne smeri)

Organizacija programa Tehnik oblikovanja

Izobraževanje traja 4 leta in se zaključi s poklicno matura.

Program tehnik oblikovanja se z izbirnimi moduli deli na 3 smeri, ki izobražujejo za poklice:

oblikovalec uporabnih predmetov,
grafični oblikovalec,
modni oblikovalec

Oznaka	Programske enote	Obvezno/ izbirno	Skupno število ur	Število kreditnih točk
A – Splošnoizobraževalni predmeti				
P1	Slovenščina	obvezno	476	24
P2	Tuji jezik	obvezno	408	20
P3	Matematika	obvezno	374	19
P4	Zgodovina	obvezno	102	5

P5	Geografija	obvezno	68	3
P6	Sociologija	obvezno	68	3
P7	Fizika	obvezno	68	3
P8	Kemija	obvezno	68	3
P9	Biologija	obvezno	68	3
P10	Športna vzgoja	obvezno	340	14
Skupaj A			2040	97
B – Strokovni moduli				
M1	Umetnostna zgodovina	obvezno	204	10
M2	Risanje	obvezno	442	20
M3	Podjetništvo in trženje	obvezno	68	3
M4	Likovna teorija	izbirno	272	12
M5	Grafično oblikovanje	izbirno	1021	48
M6	Predstavitvene tehnike	izbirno	272	12
M7	Oblikovanje uporabnih predmetov	izbirno	1021	48
M8	Konstrukcija in modeliranje	izbirno	272	12
M9	Modno oblikovanje	izbirno	1021	48
Skupaj B			2007	93
Od tega praktično izobraževanje:				
C- Praktično izobraževanje v šoli				
	Praktični pouk		408	17
Č – Praktično usposabljanje pri delodajalcu				
	Praktično usposabljanje z delom		152	7
D – Interesne dejavnosti				
	Interesne dejavnosti		352	14
E – Odprti kurikulum				
	Odprti kurikulum		476	25
Skupaj pouka (A+B+E)			4523	215
Skupaj praktičnega izobraževanja (C+Č)			560	24
Skupaj izobraževanja v šoli (A+B+D+E)			4875	229
Skupaj (A+B+Č+D+E)			5027	236
Poklicna matura (izdelek in zagovor)				4
Skupaj kreditnih točk				240*
Število tednov izobraževanja v šoli			135	
Število tednov praktičnega usposabljanja z delom			4	
Število tednov interesnih dejavnosti			11	
Skupno število tednov izobraževanja			150	

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

SŠOF

POSREDOVALNA
AGENCIJA
ZA PROMET
S PRAVNO
POSREDOVANJE

Mreženje za podjetništvo (NET-ENT)

30.11.2017

**10 splošno-izobraževalnih predmetov (obveznih) in
5 strokovnih modulov (3 obvezni in 2 izbirna)**

- Oblikovanje uporabnih predmetov: M1, M2, M3, M6, M7
- Grafično oblikovanje: M1, M2, M3, M4, M5
- Modno oblikovanje: M1, M2, M3, M8, M9

ODPRTI KURIKUL (476 ur v 4 letih):

- vse smeri: 2. tuji jezik, matematika/angleščina, umetnostna zgodovina, likovna teorija
- Oblikovanje uporabnih predmetov: plastično oblikovanje, CAD, fotografija
- Grafično oblikovanje: 3D grafično oblikovanje, 3D animacija, fotografija
- Modno oblikovanje: računalniško oblikovanje, modeliranje oblačil, fotografija

PRAKTIČNO USPOSABLJANJE PRI DELODAJALCIH (152 ur / 4 tedne v 4 letih)

Učenje o podjetništvu, trženju in proizvodnji na SŠOF

Obvezni predmet Podjetništvo in trženje imajo dijaki na urniku šole v 4. letniku (68 ur), kar je prepozno, vsebine pri tem predmetu so tudi preveč splošne, da bi ta znanja lahko uporabljali pri raznih projektih.

b) V nacionalnih učnih načrtih

Tehnik oblikovanja v nacionalnem kurikulumu

<http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2017/programi/Ssi/tehnika_oblikovanja_2011/tehnika_oblikovanja_2011.htm>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

SSof

ERASMUS+ SKOLNA
KOLLEGIJA
IN PEDAGOGIJA
V ŠOLAH

Mreženje za podjetništvo (NET-ENT)

30.11.2017

2. Osnove / predlogi kompetenc, ki jih bomo razvili v projektu / modulu

a) Razvoj podjetniške miselnosti in podjetniške osebnosti

Osebo, ki zna podjetniško razmišljati, bi lahko opisali z naslednjimi smernicami ravnanja:

Deluje smotrno: je ciljno usmerjena, samokritična pri ocenjevanju svojih odločitev in možnih posledic, je sposobna zavestno in odgovorno uporabljati vire, je sposobna vzpostavljati odnose in sodelovati

Razmišlja kreativno: je radovedna, odprta in se je pripravljena učiti; je sposobna najti nove ideje in rešitve; je sposobna kreativno reševati probleme in se zna učiti na napakah; je sposobna opaziti in izkoristiti globalne priložnosti

Ravna pogumno: je samomotivirana in neodvisna; upa si zamišljati in postavljati visoke cilje; želi doseči najboljše rezultate; upa si sprejemati odločitve in prevzemati riziko

Prevzema odgovornost in je skrbna: upošteva ljudi in okolico, deluje odgovorno in se spopada s težavami, napakami in negotovostjo.

(https://www.schooleducationgateway.eu/downloads/entrepreneurship/Estonia_151022.pdf)

Priporočljivo bi bilo, da bi naši dijaki skozi učni proces bolj sledili tem smernicam in razvijali podjetniško razmišljanje.

b) Kako ustvariti tržno uspešen izdelek (s povezovanjem treh programov/perspektiv – trženja, oblikovanja, proizvodnje) z vključevanjem strokovnjakov iz podjetij v proces učenja/poučevanja

Marketing / trženje

- informiranje dijakov o področju trženja (s pomočjo zunanjih strokovnjakov)
- primeri dobre prakse

-
- preprosta tržna analiza
 - ovrednotenje dijaških idejnih zasnov proizvoda – ciljne skupine in zunanji strokovnjaki
 - komunikacija z drugimi dijaki v projektu
 - izbira imena za blagovno znamko

Design / oblikovanje

- izobraževalni proces pri pouku oblikovanja predmetov in grafičnega oblikovanja (skupine po max. 16 dijakov)
- grafično oblikovanje celostne podobe za blagovno znamko
- oblikovanje embalaže, zasnova
- fotografije izdelka (prototipa)
- promocija (oglaševanje) – za tiskane medije in spletne strani

Production / proizvodnja

- prototip oblikovanega izdelka
- načrtovanje manjše serije izbranega izdelka
- učenje o materialih in tehnologiji izvedbe izven šole (zunanji predavatelji in strokovnjaki)
- manjša serija izdelkov, proizvedena izven šole

3. Predlogi za uporabljeno metodologijo poučevanja in učenja

Kot je običajno pri pouku oblikovanja, je predvidena glavna metoda dela problemski pouk v skupinah (max. 16 dijakov).

V procesu oblikovanja izdelkov bi morali dijaki ves čas projekta upoštevati tudi aspekt trženja in možnosti serijske proizvodnje načrtovanega izdelka.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Mreženje za podjetništvo NET-ENT

29.11.2017

IO1

Poročilo: trenutno stanje in predlog učnega načrta za modul NET-ENT

Partner: Haaga-Helia UAS

Pripravili: Päivi Williams and Sonja Kuosmanen

1. Poročilo o trenutnem stanju na področju izobraževanja o podjetjih in podjetništvu

a) V partnerski šoli: Haaga-Helia UAS

Haaga-Helia je visokošolska izobraževalna ustanova s poudarkom na poslovnih študijah in kot taka opredeljuje podjetništvo kot eno svojih temeljnih pet kompetenc. Vsak njen študent tekom študija opravi vsaj en predmet iz podjetništva, le-to pa je na voljo tudi kot specializacija.

Leta 2012 je Haaga-Helia uvedla program ti. startup šole (ang. *StartUp School*), da omogoči praktično učenje za študente s poslovno idejo, ki želijo pridobiti ali poglobiti svoje znanje na področju startupa. Študij in dogodki v sklopu startup šole so brezplačni in na voljo vsem študentom šole Haaga-Helia.

Startup šola študentom omogoča, da razvijejo svoje poklicne spretnosti, prepoznajo svoje močne točke in kompetence ter ustvarijo in razvijejo svojo lastno poslovno idejo in podjetje. Ko je njihova ideja pripravljena za implementacijo, jim nudijo tudi osebni coaching. Startup šola torej deluje bolj po načelu skupnosti kot pa po učnem načrtu. Študenti univerze Haaga-Helia lahko obvezno prakso opravijo tudi tako, da delajo za svoje podjetje.

b) V nacionalnem učnem načrtu: Finska

Finsko ministrstvo za izobraževanje in kulturo, ki aktivno podpira podjetniško izobraževanje, je pripravilo priporočila za vse stopnje izobraževanja z namenom, da učencem omogoči celovito pot do podjetniške izobrazbe. Podjetniško izobraževanje je torej obravnavano na nacionalni strateški ravni. Za njegovo izvedbo so dodeljena sredstva, enkrat letno pa se vrednoti uspešnost izvedene politike.

Podjetniška izobrazba in poklicne spretnosti so v finski splošni izobrazbi vključene v vse predmete. Osnovnošolci lahko preizkušajo različne poklice v simuliranih učnih okoljih (npr. Me& My City Initiative in Espoo), vsi srednješolci pa imajo v učni načrt vključen tudi enotedenski uvod v poklicno življenje. Višje srednje šole se vključujejo v poslovno življenje, sodelujejo s podjetji, nudijo pa tudi številne tečaje in druge načine za izkušanje poklicnega življenja in podjetništva. V določenih višjih srednjih šolah imajo tudi poseben poudarek na podjetništvu.

Kompetence učiteljev zagotavljajo na različne načine: deležni so usposabljanja za spodbujanje podjetništva in podjetniške miselnosti, deležni so številnih priložnosti za

letno izobraževanje, povezano s podjetništvom, in drugih priložnosti za fleksibilno in kontinuirano mreženje.

Eksperimentiranje se podpira in spodbuja tako na ravni posameznika kot tudi ustanove, poskrbljeno pa je tudi za raznolika učna okolja za podporo učenju. To vključuje resnične situacije dela s strankami in uporabo digitalnih in igrivih sredstev v učnih okoljih.

V visokošolski izobrazbi so podjetniške študije vključene v učni načrt in tekom študija morajo študenti opraviti tudi obvezno prakso. Študijski projekti in priznavanje predhodno osvojenega znanja vključujejo merila, preko katerih je učenje povezano s poklicnim življenjem.

2. Povzetki/predlogi kompetenc, ki jih bomo v projektu/modulu razvijali na področju:

a) Razvoja podjetniške miselnosti in podjetniške osebnosti

Naslednje kompetence je startup šola prepoznala kot nepogrešljive za podjetništvo:

- Podjetniški odnos in miselnost: študent ima optimističen odnos do priložnosti, je pripravljen tvegati in se soočiti z neuspehom.
- Samopoznavanje in samoupravljanje: študent mora biti sposoben prevzeti odgovornost ter delovati in sprejemati odločitve neodvisno.
- Mreženje in komunikacijske sposobnosti.
- Poslovne spretnosti, vključno s prodajo in trženjem ter financami in načrtovanjem.

b) Kako ustvariti uspešen tržni proizvod (združevanje treh programov/vidikov): modul za trženje, modul za oblikovanje, proizvodni modul ter vključevanje strokovnjakov iz podjetij v učni proces

Dejavnosti v sklopu projekta bodo projektnim partnerjem omogočile, da preizkusijo spretnosti in metode, s pomočjo katerih bo tržni proizvod ustvarjen. Študenti različnih področij (trženje, oblikovanje in proizvodnja) morajo biti sposobni sodelovati pri snovanju in ustvarjanju poslovne ideje in/ali proizvoda, da si lahko izmenjajo znanje in poglede različnih področij ter na ta način prispevajo k medsebojnemu učenju in razumevanju.

3. Predlogi za poučevanje in učna metodologija

Učitelje, ki sodelujejo v NET-ENT modulu, je treba pri poučevanju spodbujati k uporabi metode coachinga z vključevanjem študentov (na podlagi tečaja za vodjo usposabljanja v sklopu projekta E-DECO – Erasmus+). Kompetence učiteljev/vodij usposabljanja coachinga vključujejo veščine za coaching (vloga učitelja kot coacha, izbira in uporaba orodij coachinga, zavezanost k doseganju osebnega razvoja), uporabo e-okolij in digitalnih orodij pri poučevanju (vključno z igrami) ter podjetništvo (vključno s podjetniškimi spretnostmi in miselnostjo, osebno zagnanostjo, mreženjem in samozavestjo).

Univerza Haaga-Helia bo organizirala petdnevni tečaj usposabljanja za učitelje iz partnerskih držav, ki sodelujejo v projektu. Tečaj za voditelja usposabljanja bo učiteljem iz partnerskih držav omogočil, da osvojijo vse potrebne kompetence.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

NET-ENT Mreženje za podjetništvo

30.11.2017

IO1

Poročilo: trenutno stanje in predlog učnega načrta za MODUL NET-ENT

Partner: Politeknika Ikastegia Txorierrri

Pripravil: Keppa Larondo

1. Poročilo o trenutnem stanju na področju podjetniškega izobraževanja

a) V nacionalnem učnem načrtu

Razvoj podjetniških spretnosti in kompetenc: ŠPANIJA

Osnovna nacionalna zakonodaja na področju izobraževanja (Ley Orgánica de Educación – 2006) omenja potrebo po napredku na področju podjetniška duha v španskem izobraževalnem sistemu vključno s poklicnim izobraževanjem (ang. VET), čeprav vključevanje podjetniške osredotočenosti že številna leta prihaja skozi filter evropskih pobud (na primer Lizbonska strategija leta 2000 in kasneje *Oslo Agenda* leta 2006)¹. V tistem času so se na področju izobraževanja začeli izvajati številni podjetniški programi, kot je na primer projekt *Valnalón Educa*² v regiji Asturias, katerega cilj je ustvariti verigo podjetniškega razmišljanja in sposobnosti (vse od osnovnošolske in poklicne izobrazbe do univerzitetne stopnje) na področju izobraževanja.

Evropska komisija je pohvalila aktivno vključevanje podjetniških dejavnosti v špansko nacionalno zakonodajo in prakso skupaj s številnimi drugimi dobrimi praksami, ki bi jih bilo mogoče prenesti v druge države EU in spodbujala nacionalno vladno (www.ipyme.org), da izvede rekonpilacijo dobrih praks na področju podjetniškega izobraževanja v vsaki avtonomni regiji za leto 2010.³ 128 praks iz celotne države opisuje tako državno kot občinsko financirane programe, kot tudi pobude posameznih središč in celo pobude zasebnega sektorja za vse sektorje izobraževanja, kot je zgoraj omenjeni program Valnalón.

Na španski spletni strani (todofp)⁴, povezani s poklicnim izobraževanjem, trdijo, da področje poklicnega izobraževanja potrebuje konstantne inovacije z namenom doseganja še večjega podjetniškega duha. Poleg spodbujanja inovacij v razvoju pripravniških programov v Španiji z namenom izboljšanja razvoja specifičnih in transverzalnih kompetenc, se to poročilo osredotoča tudi na specifične podjetniške programe in pobude, ki jih razvijajo v Baskiji (te so podobne pobudam v drugim avtonomnih regijah). Zadnji del tega poročila se osredotoča na to, kako metodološke inovacije spodbujajo obenem tudi podjetniške kompetence.

¹ Španija je prva vključila spodbujanje "podjetniškega duha" kot temeljno kompetenco, ki se jo osvoji skozi izobraževanje **LOCE 23.12.2002** – Organski zakon o kakovosti v izobraževanju po lizbonski strategiji. Nadaljevanje tega je sledilo v sklopu LOE 2/2006 03.05.2006 (Organski zakon o izobraževanju. Člen 40 (h.) je določil razvoj zmogljivosti na področju poklicnega izobraževanja z namenom, da se okrepi **podjetniški duh za realizacijo podjetniških dejavnosti in pobud**. ...*afianzar el espíritu emprendedor para el desempeño de actividades e iniciativas empresariales*

² Oglejte si spletno stran *Valnalón Technological City*: <http://www.valnaloneduca.com>. Valnalónska pobuda je usmerjena na vse sektorje izobraževanja (tudi na starše) z namenom, da izzove kulturno spremembo v podjetništvu. Baskovska javna agencija za inovacije poklicnega izobraževanja (**TKNIKA** – ustanovljena v Odloku 39/2005) je pridobila pravice za uporabo podjetniškega izobraževalnega programa EJE, ki ga je razvil VALNALÓN.

³ Ministerio de Industria, Turismo y Comercio (Junio de 2010) *El fomento de la iniciativa emprendedora en el sistema educativo en España* / Spanish Govt. (2010) Spodbujanje podjetniških pobud v španskem izobraževalnem sistemu: <http://www.ipyme.org/publicaciones/fomentoiniciativaemprendedora.pdf>

⁴ Glej: <http://www.todofp.es/profesores/formacion-innovacion/emprendimiento-en-fp/formacion-emprender.html>

Razvoj podjetniških kompetenc - BASKIJA

To poročilo se specifično osredotoča na programe poklicnega izobraževanja, ki se jih razvija in spodbuja v Baskiji, kjer je locirana Politeknika Txorierri. V poročilu IPYME 2010 (omenjeno zgoraj) so zbrane naslednje dobre prakse podjetniških programov na področju izobraževanja v regiji. Nekatere spodbujata Oddelek za izobraževanje v regiji in podministrstvo za poklicno izobraževanje, nekatere lokalne občine in nekatere lokalne razvojne agencije na lokalni in občinski ravni:

- **HASI eta HAZI⁵** (regionalna oblast Gipuzkoan⁶) od 2005 do danes (za osnovnošolski program in za nadaljevanje programa na srednješolski in poklicni stopnji). Na srednješolski stopnji (12 do 14 let) se učenci srečajo s številnimi dinamičnimi enotami učenja in se spopadejo s primerom iz resničnega življenja – takšnimi, ki izboljšujejo fizične in organizacijske sposobnosti razreda kot tudi projektov znotraj drugih relevantnih projektov učnega načrta. Na srednješolski in poklicni ravni so projekti zasnovani izključno v skladu z učnim načrtom in so vključeni tudi v **Module poklicne usmerjenosti** na poklicni ravni.

KOMPETENCE, ki jih želimo razviti pri 12–14 letnikih: sodelovanje, spretnost razpravljanja, samozavest, usmerjenost k učenju in spremembam, samodisciplina, *sposobnost reševanja sporov in natančnost; medtem ko so kompetence, ki jih želimo razviti pri 16–18+ letnikih tudi moč volje, konstantnost, vztrajnost, strpnost do neuspeha in iti preko samega sebe.*

- **KOSMODISEA** (regionalna oblast Gipuzkoan) od 2006: Razvoj podjetniškega duha na vseh stopnjah izobraževanja skozi igro, digitalne, tehnološke in znanstvene inovacije itd. Uporaba Wikipedije, blogov, orodij za montiranje zvoka, videa in slike, simulatorjev, metodologije webquest (cosmoquest) idr.
- **GAZE** (Basque *Gazte Ekinzale* – mladi podjetnik)⁷ od 2008: program, ki spodbuja **vodenje in podjetniške vrednote med študenti višje stopnje izobrazbe**. Vse tri glavne univerze v Baskiji (UPV, Deusto in Mondragón), TECNUN in študenti poklicnih visokih šol skozi inštitut TKNIKA (glej spodaj) sodelujejo v najširšem možnem poklicnem programu podjetništva. Glavna ideja vzpostaviti stik in ustvariti različne skupnosti z namenom, da študenti postanejo aktivni državljani, ki so kot protagonisti zmožni prinašati potencial v širšem svetu.

SPRETNOSTI IN NAČINI RAZMIŠLJANJA, KI SE SPODBUJAJO

⁵ <http://www.hasietahazi.net>

⁶ Baskijo sestavljajo tri okrožja (Bizkaia, Gipuzkoa in Alava). Oblast okrožja Gipuzkoan County spodbuja podjetništvo skozi Oddelek za inovacije in družbo znanja.

⁷ Glej spletno stran **GAZE**: <https://gaztekintzaille.wordpress.com/gaze-castellano/>

Sorodne POVEZAVE: Deusto University blog **INNOVaNDIS** blog <https://blogs.deusto.es/innovandis/>

- Sposobnost upoštevanja, ustvarjanja in odkrivanja vrednosti predvidenega tveganja na različnih stopnjah
- Prispevanje k družbenim spremembam s poudarkom na podjetništvu in mladinskih pobudah
- Ponotranjenje zadovoljstva ustvarjanja, predlaganja in izvrševanja idej v učnih skupnostih na notranje-institucionalni stopnji.

Program se razvija na 6 glavnih področjih: 1) Diagnoza 2) Povečanje zavedanja 3) Priprava programa 4) Komunikacije in difuzija 5) Internacionalizacija 6) Vodenje in nadzor

Regionalne investicijske banke, kot so Laboral Kutxa, BBK in Caja Vital, podpirajo podjetniške pobude z denarnimi nagradami in skozi sporazume z direktorji središč za nudenje posojil, namenjenih ustvarjanju virtualnih podjetij.

Druge pobude prihajajo s strani lokalnih razvojnih agencij:

- **Aprender a Emprender (LAN EKINTZA):** Naučiti se podjetništva – nudi jo agencija iz Bilbaa z namenom podpore podjetnikom
- **GARAPEN Imagina tu Empresa:** Predstavlja si svoje podjetje – Garapen je baskovsko združenje za razvojne agencije

Podjetniške pobude v Baskiji na področju poklicnega izobraževanja

Oddelek za izobraževanje v Baskiji, ki ima podministrstvo za poklicno izobraževanje⁸ skupaj z drugimi interesnimi skupinami, kot so lokalna oblast in hranilnice, je v zadnjih 10 letih aktivno podpiral in spodbujal podjetništvo na poklicnih šolah.

Namen tega je podpiranje družbenega in ekonomskega razvoja Baskije s spodbujanjem podjetniškega duha pri študentih poklicnih smeri ter študentom nuditi pomoč pri razvoju idej. V nadaljevanju so navedene glavne agencije in programi, ki se trenutno izvajajo v Baskiji na področju poklicnega izobraževanja.

- **TKNIKA – baskovska javna agencija za inovacije na področju poklicnega izobraževanja**

⁸ Odlok: 32/2008 – 26. feb.: vzpostavljena je splošna uredba za poklicno izobraževanje v Baskiji.

The *IV Plan Vasco de Formación Profesional /IV Načrt za poklicno izobraževanje v Baskiji – prizadevanja v smeri drugačnega poklicnega izobraževanja*, ki je prišel na dan leta **2014**, je AKTIVNO PODJETNIŠTVO (C) umestil med 5 (A-E) ključnih strategij poklicnega izobraževanja v Baskiji (glej 3.3 Cilji in ukrepi: OS C – AKTIVNO PODJETNIŠTVO. CILJ 5: Okrepitev podjetniške dejavnosti v poklicnem izobraževanju; spodbujanje podjetniškega duha in ustvarjanje novih podjetij, predvsem v industrijskem sektorju.)

https://www.irekia.euskadi.eus/uploads/attachments/5674/IV_Plan_vasco_de_formacion_profesional_18-12-2014_DEF.pdf

Baskovska agencija za inovacije na področju poklicnega izobraževanja, ki je bila ustanovljena leta 2005, je vselej imela vodilno vlogo pri podpiranju vseh zadev, povezanih z inovacijami na področju poklicnega izobraževanja v Baskiji – vključno s podjetniškimi in metodološkimi inovacijami. Glavni programi na področju poklicnega izobraževanja, ki jih v regiji razvija in podpira TKNIKA, so:

EKINGUNE <http://ekingune.tknika.eus/> EKINGUNE, ki ima spletno stran na voljo v angleščini, se osredotoča na dva glavna programa:

- o **IKASENPRESA** (*uččča se podjetja*) vzgajajo podjetniško kulturo v središčih za poklicno izobraževanje. Spodbujanje modela učččega se podjetja poteka preko **modula EIE za poklicno izobraževanje** (glej spodaj), ki ga poslušajo vsi študenti 1. letnika. Študenti delajo v medpredmetnih skupinah in se v praksi učijo podjetniške miselnosti skozi oblikovanje komercialne ideje in učenje osnovnih spretnosti na področju managementa podjetja.
- o **URRATSBAT** je glavna os podjetništva, ki izvira iz središč za poklicno izobraževanje (za študente 2./zadnjega letnika in bivše študente). Podpira praktično ustanavljanje resničnih startupov. **UrratSarea** (mreža za pobude podjetja Urratsbat) nudi neprekinjeno podporo za podjetja Urratsbata. Urratsbat nudi nasvete, coaching in fizični prostor (opremljena pisarna ali tehnična delavnica znotraj središča za poklicno izobraževanje z namenom razvijanja – ustvarjanja prototipa poslovne ideje).

Te pobude trenutno podpira TKNIKA na sledeče načine:

- **MAE Metodología de Acompañamiento al Emprendizaje** (*Metodologija za spremljanje podjetništva*) usposabljanje osebja v poklicnem izobraževanju v Baskiji za coache podjetništva URRATSBAT.
- **Sejem IKASENPRESA:** v mesecu februarju se vsako leto odvijeta sejem Ikasenpresa in podelitev nagrad. V letu 2018 bodo sejem organizirali 1. februarja, sodelovalo pa bo 207 podjetij. Trenutno je v 73 središčih za poklicno izobraževanje 600 učččih se podjetij, vključenih pa je okoli 4000 študentov in 170 učiteljev.
- **Trg Urratsbat:** Trg Urratsbat so prvič priredili maja 2017 v razstavnem centru Durango. Njegov namen je bil pripeljati podjetja, ki bodo predstavila svoje proizvode in storitve ter tako prikazala študentom, kaj vse so lahko, tako kot so to dosegli njihovi kolegi in bivši študentje, sposobni doseči tudi sami. Trg je trajal 3 dni in gostil 39 podjetij. Trg je gostil seminarje o trženju blagovne znamke in modelih financiranja, omogočil stik z regionalnim poslovnimi angeli, finančnimi ustanovami, investicijskimi skupinami in drugimi glavnimi regionalnimi podjetniškimi skupinami.
- **Srečanja in nagrade: Letna podelitev nagrad Urratsbat,** ki se odvija junija, dodeli 2500 EUR najboljšemu podjetju na 4 vstopnih področjih: industrijsko, tehnološko, socialno in najbolj inovativno. Leta 2017 je eno podjetij Urratsbata iz šole Politeknika Txorierrri (Argieskema

S.S Coop. – služba, ki se ukvarja z vzdrževanjem industrijskega preprečevanja) prejelo nagrado za najboljši tehnološki startup.

- Središče za poklicno izobraževanje **Služba za karierno usmerjanje in zaposlitev** promovira na kolidžih za poklicno izobraževanje tudi podjetniški duh. Ob usklajevanju z drugimi oddelki in službami spodbujajo in nudijo informacije o možnosti samozaposlitve in startup podpori.

b) V partnerski šoli

Podjetništvo v šoli Politeknika Txorierra

Podjetništvo v učnem načrtu

Poklicna izobrazba vključuje dva obvezna modula za poklicno izobraževanje, ki spodbujata podjetniško miselnost, razvoj in kompetentnost.

- **Empresa e Iniciativa Empresarial** (*Podjetništvo in podjetniška pobuda*, 60 ur)⁹ Vsi študenti prvega letnika se udeležijo tega 60-urnega modula, kjer v skupinah, sestavljenih na podlagi mešanih sektorjev, delajo na **praktičnih projektih, ki temeljijo na izzivih**. Ta modul se poučuje s pomočjo metodologije *Ikasempresa* (glej zgoraj), kjer študenti kot orodje za učenje ustvarijo "virtualno podjetje". Namen tega je nuditi študentom prvinsko izkušnjo, da pridobijo samozavest na področju ustvarjanja in vodenja podjetja ter znanje o možnostih samozaposlitve, družbeni odgovornosti podjetij, podjetniškem duhu, inovacijah in spretnostih ustvarjalnega razmišljanja.

- **FOL** (*Usmerjanje za delovno mesto*, 60 ur) Namen tega transversalnega modula je pripraviti študente na resnične situacije delovnega mesta; 8 ur je namenjenih podjetništvu in samozaposlitvi.

- **Módulo Profesional de Proyecto** (*Poklicni modul za projekt*) Ta projekt se izvaja tekom obveznega FCT (modul za praktično usposabljanje na delovnem mestu) na koncu študentovega programa za usposabljanje. Njegov namen je združiti vse sposobnosti in znanje določenega programa tečaja (z vsemi tehnološkimi in organizacijskimi spremenljivkami tega področja). Projekt sledi problemsko naravnemu učenju, kjer mora študent s sodelovanjem rešiti resnični izziv v zvezi s podjetjem/postopkom/proizvodom.

Kot pripravo za ta projekt študenti tekom študija izvedejo več projektov problemsko naravnega učenja, ki so lahko v obliki enega ali več naslednjih projektov: začetek procesa ali

⁹ The EIE module was created within the LOE Educational Law of 2009 and has been maintained during the most recent educational reform LOMCE (2013). The Basque Work Ministry is involved in the EIE educational offer.

proizvoda, raziskovalni projekt, poslovni start-up ali kritična analiza študij (posodobitev bibliografije) ali razvoj znotraj strokovnega sektorja itd. Priprava za ta projekt zahteva metodološke inovacije in ustvarjalnost znotraj učilnice.

Seminarje na temo **samozaposlovanja** prirejajo za vse poklicne študente tudi lokalna podjetniška združenja tekom prvega semestra akademskega leta.

Podpiranje podjetniških programov

Podjetništvo se spodbuja tudi v šoli Politeknika Txorierri (ki je predstavnica drugih kolidžev v regiji) s sodelovanjem v programih, ki jih podpirajo komplementarna združenja; nekatera izmed njih so obravnavali že zgoraj. Študenti dobijo inspiracijo in podporo tudi od različnih drugih lokalnih agencij.

- **Urratsarea:** V baskovskem jeziku Urratsbat dobesedno pomeni *seme ali leglo*. Vsi študenti zaključnega letnika šole Txorierri poslušajo govor na temo podjetništva, ki ga pripravijo usposobljeni strokovnjaki Urratsbata znotraj mreže. Če izkažejo zanimanje (bodisi želijo nadaljevati delo na njihovi ideji ikasenpresa (virtualno podjetje), ki so jo razvili predhodno leto ali želijo raziskati novo idejo), imajo na voljo začetni coaching in 16-urni tečaj, ki ga poučuje uradni lokalni strokovnjak za poslovni razvoj. Dela se na predprojektu skupaj z dodeljenim tutorjem in zunanjim svetovalcem iz **Gaztenpresa Foundation**¹⁰, ki podjetniku pomaga narediti načrt rentabilnosti. Šola postane poslovni inkubator in nudi prostore ter tehnična sredstva, ko je možno oziroma potrebno. Program Urratsbat je namenjen tudi bivšim in izrednim študentom.
- **Worklan**¹¹: Worklan je združenje, ki ga sestavlja 5 poklicnih centrov za usposabljanje iz mreže HETEL poklicnih izobraževalnih središč širšega območja Bilbaa. Namenjeno je spodbujanju **ustvarjanja zadrug** med študenti in bivšimi študenti. Manager združenja, Belén Varela, v Txorierri redno prireja govore z namenom obveščanja in spodbujanja možnosti samozaposlitve in novoustanovljenih zadrug. Združenje podjetnikom pomaga tudi pri pridobivanju tehnične podpore in financiranja, pri izdelavi načrtov rentabilnosti, iskanju prostorov itd.

¹⁰ Glej <https://gaztenpresa.org/es/> The Gaztenpresa Foundation, ki jo vodi regionalna hranilnica Laboral Kutza za mlade podjetnike v Baskiji in Navarri, je nudila podporo pri ustvarjanju 386 podjetij v letu 2016.

¹¹ Glej http://www.work-lan.com/p/presentacion_2.html

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

NET-ENT Mreženje za podjetništvo

30.11.2017

- **BEAZ¹²** je še ena javno financirana organizacija z namenom spodbujanja inovativnega podjetništva v pokrajini Bizkaia (kjer je locirana Txorierri), ki prireja seminarje in nudi podporo projektom z visoko dodano vrednostjo, ki jih izvajajo študentje šole Txorierri (mladi podjetniki do 35 let), kot je Argieskema S.A. Coop., dobitnik tehnološke nagrade Urratsbat 2017.
- **Podjetniški dan** (maj) Šola enkrat letno organizira dogodek za spodbujanje podjetništva med študenti. V sklopu tega so organizirane različne dejavnosti, kot so govori bivših študentov, ki so postali podjetniki, igre, kvizi, nagrade za najboljše poslovne ideje itd.
- Institucionalni **tečaji za samozaposlovanje**: Vsako leto se na šoli Txorierri izvaja 60-urni tečaj, ki je financiran deloma s strani baskovske vlade in deloma iz Evropskega socialnega sklada. Namenjen je 12 izbranim osebam, ki imajo poslovno idejo ali so usmerjeni v razvijanje posla. Tečaj pokriva glavna področja poslovne kompetence. Lanbide je baskovski zavod za zaposlovanje, ki je odgovoren za organizacijo in izvajanje tečaja.

EMPLEGU ETA GIZARTE
GAETAKO SALA
DEPARTAMENTO DE EMPLEO Y
ASUNTOS SOCIALES

DIRULAGUNTZAILEAK /SUBVENCIONADO POR:

EUROPAKO ELKARTEA
UNION EUROPEA
Evropako Fonda Soziala
Fondo Social Europeo

Rezultati na področju poslovnega ustvarjanja, ki jih je dosegla šola Politeknika Txorierri kot majhen / srednje velik kolidž, so spodbujajoči. Od leta 2007 naprej je bilo ustanovljenih 32 podjetij in številna druga so trenutno v programu URRATSBAT. Vrste njihovega poslovanja so različne: organizacija dogodkov, služba za izobraževanje o okolju, fizioterapevtski center, nameščanje solarnih panelov, kemična analiza vina, pekarna, podjetje za dekoracijo balonov, dostava, digitalne tehnologije in podjetje za mehansko oblikovanje.

¹² Glej https://beaz.bizkaia.eus/index.php?option=com_content&view=article&id=28&Itemid=212&lang=en

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Mreženje za podjetništvo NET-ENT

30.11.2017

IO1

Poročilo: trenutno stanje in predlog učnega načrta za modul NET-ENT

Partner: City of Glasgow College
Pripravil: James Wilson

1. Poročilo o trenutnem stanju na področju izobraževanja o podjetjih in podjetništvu

a) V partnerski šoli: City of Glasgow College

City of Glasgow College je največja in najbolj raznolika izobraževalna ustanova terciarne stopnje na Škotskem. Je pionir na področju uspešnega združevanja višjih šol različnih vrst, ki združuje bogastvo in zgodovinsko dediščino štirih strokovnih višjih šol na področju navtike, trgovine, gradbeništva, tiskarstva in gostinstva.

Ponosni smo na našo bogato zgodovino industrijskih povezav in ugled, ki smo ga pridobili z razvojem strokovnih znanj za različne stroke moderne industrije skupaj z našimi 50 mednarodnimi partnerji. Naša zgodovina sega več generacij nazaj. Šola nudi številne možnosti na področju strokovnega izobraževanja in usposabljanja, vse od začetnih tečajev pa do državnih dodiplomskih programov (ob sodelovanju z našimi partnerji iz drugih šolskih ustanov).

Šola študente vzpodbuja k uspehu in napredovanju ter jim omogoča, da izkoristijo svoj polni potencial. Zajema okoli 2000 študijskih smeri v sklopu šestih fakultet:

- Poslovna fakulteta
- Fakulteta za prosti čas in življenjski slog
- Fakulteta za gradbeništvo, inženiring in energijo
- Fakulteta za izobraževanje in družbo
- Fakulteta za navtične študije
- Fakulteta za ustvarjalne industrije

Držimo se zaobljube »Naj učenje cveti« skozi inspiracijo, odličnost ter inovativnost naših metod učenja in poučevanja, vodilnih v tem sektorju, ter skozi naše objekte na svetovni ravni. Naš učni načrt in usposabljanje zaposlenih temeljita na našem edinstvenem industrijsko-akademskem modelu s pomočjo katerega skrbimo, da se znanje naših študentov ujema s potrebami delodajalcev. Model izboljšujemo skozi sodelovanje z industrijskimi partnerji. Na ta način dosežemo, da naši študenti pridobijo dragocena znanja in kvalifikacije, ki so iskana v industriji.

City of Glasgow College ima tudi »Super College campus«, ki zajema dve lokaciji. Kampus je s svojo polno kapaciteto začel delovati leta 2016 in predstavlja 228 milijonov funtov vredno investicijo v izobraževanje na terciarni stopnji za področje Glasgova (Škotska) in širše. Je največje višješolsko naselje v Evropi, zgrajeno z namenom, da študentom nudi najsodobnejše objekte in odlične priložnosti.

Naše vrednote priznavajo pomembnost podjetništva znotraj širšega konteksta podjetja

- Posameznik
- Enakost, raznolikost in vključenost
- Integriteta, poštenost in transparentnost
- Odličnost in dosežki
- Partnerstvo
- Inovacije in podjetje

Našega učnega načrta podjetja in podjetništva ne ocenjujemo po načelih sistematičnosti. Imamo dve zelo odmevni imitaciji, ki odražata pomembnost takšnega pristopa. Prva je vsakoletno podjetniško tekmovanje, kjer lahko študenti pridobijo sredstva za razvoj svoje poslovne dejavnosti, druga pa je naš novi zagonski prostor za podjetništvo in inovacije (ang. Innovation and Enterprise Start Up Space), tj. poslovni inkubator za trenutne študente in študente, ki so pred nedavnim diplomirali.

V zadnjih dveh letih je petnajst študentov skupaj pridobilo 40.000 funtov sredstev, več kot sto pa jih je bilo v sklopu tekmovanja deležnih prilagojenega usposabljanja za startup.

Zagonski prostor za inovacije in podjetja ima trenutno pod okriljem 12 novih podjetij. Ker je šola prepoznala to kot program, ki ga je potrebno širiti, so bila za spodbudo zagonskega prostora dodeljena dodatna sredstva z namenom razvijanja ponudbe in vključevanja večjega števila študentov ter učiteljev. Pod okriljem zagonskega prostora so tudi državne organizacije za podporo, kot sta Bridge2Business in Business Gateway (glej spodaj).

Večina programov, ki jih izvaja šola, je priznanih s strani Škotskega urada za kvalifikacije, s katerim na področju razvoja in zagotavljanja kakovosti državnih kvalifikacij (poklicna spričevala, višja poklicna spričevala in diplome) sodeluje veliko naših zaposlenih. Sodelujemo tudi s številnimi univerzitetnimi partnerji, da lahko nudimo različne specifične univerzitetne diplome.

Kot se od tako obsežne ustanove tudi pričakuje, učne izkušnje vključujejo tudi veliko različnih podjetniških dejavnosti. Študenti trženja ustvarjajo »pop up« trgovine, študenti gostinstva nudijo gostinske storitve na visokem nivoju, medtem ko študenti zdravja in lepote nudijo svoje strokovne storitve zaposlenim in širši javnosti.

Pri ustvarjalnih industrijah, kjer normo predstavljajo majhna in srednje velika podjetja, študenti ustvarjajo in prodajajo svoje izdelke, tesno sodelujejo z delodajalci (poročanje v živo, razstave, dogodki v živo) in koordinirajo tritedenski festival Creative City ter ustvarjalne izložbe. Oblikovalske obrti kot so draguljarstvo, oblikovanje stekla in pohištvena obrt so že po naravi usmerjene v podjetniško dejavnost – tako jih obravnavajo študenti kot posamezniki kot

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

OF GLASGOW
COLLEGE

Mreženje za podjetništvo NET-ENT

30.11.2017

tudi učni načrt. Med našimi partnerji so tudi delodajalci, ki študentom nudijo možnost delovnih izkušenj in mentorstvo.

Študij zajema pet posameznih enot podjetja, ki so obravnavane skozi naslednjih devet predmetov:

NC poslovanje, Podjetniška dejavnost; HND oglaševanje in odnosi z javnostjo, Osebne podjetniške spretnosti; NQ Osebni in družbeni razvoj, Prehodi: Socialno podjetje; HND Radio in Mediji in Komunikacija, Ustvarjalne industrije: Podjetniška dejavnost.

Enote:

- Podjetniška dejavnost
- Osebne podjetniške spretnosti
- Osebni dosežek: Podjetje
- Socialno podjetje
- Ustvarjalne industrije: Podjetniška dejavnost

Rezultati na področju podjetniške dejavnosti so skladni na glede na različne ravni:

1. Pripraviti in urediti podjetniško dejavnost v skladu z osebnimi razvojnimi cilji.
2. Prezvzeti vodilno vlogo pri izvajanju podjetniške dejavnosti.
3. Začeti in vzdrževati delovne odnose pri analizi, načrtovanju in izvajanju podjetniške dejavnosti.
4. Ovrednotiti prispevek znanja in veščin, pridobljenih s podjetniško dejavnostjo glede na osebni, družbeni in poklicni razvoj.

Naš nagrajeni model industrijske akademije se osredotoča na vključevanje delodajalcev, delovne izkušnje, mentorstvo in še več. Model je omogočil razvoj novih idej kot sta Enterprise Competition in Zagonski prostor za podjetništvo in inovacije.

b) V nacionalnem učnem načrtu

Škotska vlada priznava, da sta podjetje in podjetništvo temelj gospodarskega uspeha. Za to se zavzema tudi pobuda »Škotska zmora«; tj. skupna izjava o nameri, da bi postali vodilni svetovni podjetniški in inovativni narod.

Zaradi dogovorjenih prednostnih nalog politike škotska vlada izobraževanje financira z več mehanizmi. Lokalne oblasti financirajo zgodnja leta in šole.

Škotski svet za financiranje (SFC) financira:

- Višje šole
- Univerze
- Vladno agencijo Skills Development Scotland (SDS), ki je odgovorna za načrtovanje naložb v večšine in usposabljanje na delovnem mestu

Pobudo »Škotska zmora« podpirajo komercialna organizacija, kot je Royal Bank of Scotland, ki vodi program Scottish Edge, predstavniška telesa, kot je Zveza gospodarskih zbornic za mala podjetja, in javno financirani organi, kot je Škotski inštitut za podjetništvo, Young Enterprise Scotland & Bridge to Business in Scottish Enterprise & Business Gateway.

Škotski inštitut za podjetništvo (SIE) ustvarja priložnosti za inovativnost študentov. SIE deluje na nacionalni ravni, njegov namen pa je, da spodbuja in podpira podjetja in podjetništvo škotskih študentov. Inštitut tesno sodeluje z lokalnimi institucijami in tako podpira podjetniško izobraževanje ter pomaga študentom pri ustanavljanju novih inovativnih podjetij.

Young Enterprise Scotland (YES) je registrirana dobrodelna ustanova, ki na področju podjetništva na Škotskem deluje že več kot 40 let. Vsako leto sodeluje z več kot 10.000 študenti po vsej Škotski v različnih navdihujočih podjetniških programih. Njihovi programi so primerni za mlade (od 5 do 30 let) na primarni, sekundarni ali terciarni stopnji izobraževanja, pa tudi za zapore, varne in rezidenčne enote ter skupnosti.

Bridge2Business se izvaja v sklopu dobrodelne ustanove YES. Program ponuja študentom priložnost, da se vključijo v ustrezne podjetniške vzorce. Pomaga jim, da se povežejo z velikimi mrežami, ki so prisotne na Škotskem, in na ta način podpira škotska startup podjetja. Študentom nudi tudi možnost, da zaprosijo za majhno štipendijo, s katero lahko preizkusijo svoje poslovne ideje, ter da se tisti, ki so uspešni, povežejo z mentorjem iz lokalne poslovne skupnosti, ki jim pomaga napredovati pri svojih poslovnih načrtih.

V škotskih šolah je bil učni načrt za odličnost zasnovan z namenom preobrazbe izobraževanja na Škotskem, da bi se zagotovilo skladen, prožnejši in bogatejši učni načrt (za starost od 3 do 18 let) in razvilo štiri sposobnosti za oblikovanje:

- uspešnih učencev,

- samozavestnih posameznikov,
- odgovornih državljanov,
- učinkovitih sodelavcev.

Podjetništvo in podjetniška naravnost sta vključena v številne predmete, vendar pogosto primanjkuje akademske vrednosti bolj tradicionalnih predmetov. Tukaj je podpora omogočena s strani škotskega Resursa za podjetniške šole.

Škotske višje šole so naravni dom poklicnega usposabljanja in tesno sodelujejo z Bridge to Business in imajo tako učinkovite delodajalske povezave, ki zagotavljajo pripravljenost diplomantov za delo. Razvijanje mlade delovne sile na Škotskem je nacionalna pobuda, ki je privedla do ponovne oživitve modela vajeništva in novih partnerstev med šolami in višjimi šolami.

Vsi zaposleni na višjih šolah na Škotskem so imeli koristi od programa Scottish Enterprise Educators, ki ga vodi ekipa CREATE iz univerze University of the Highlands and Islands.

Škotske višje šole podpirajo ambicije škotske vlade o širjenju dostopa, razvoju mlade delovne sile in vključujoče rasti z zagotavljanjem širokega spektra možnosti za učence po vsej državi, da razvijejo nove spretnosti in pridobijo dragocene kvalifikacije na vseh stopnjah študija, od začetka pa do diplome.

Študenti tekom šolanja pridobijo veščine, ki jih potrebujejo za napredovanje v smeri svojih kariernih želja. Velika večina bodisi nadaljuje s študijem in usposabljanjem ali pa se neposredno zaposli. Vedno več študentov želi pridobiti resnične praktične spretnosti pred vstopom na univerzitetno raven, pri tem pa so naše šole izredno uspešne. Višje šole vsako leto nudijo več kot 250.000 študentskih mest. 83 % jih gre po zaključku šolanja v konkretne usmeritve, od tega jih 69 % nadaljuje s študijem ali usposabljanjem.

Na naših univerzah sta področji inovacij in podjetništva dobro uveljavljeni, vendar pogosto potekata ločeno od glavnih akademskih programov. Takšni primeri so podjetniška cona Univerze Stirling, podjetniško središče Univerze Strathclyde in inkubatorski prostor UHatch Univerze Glasgow Caledonian. Obstaja veliko komercialnih tekmovanj, kot je Scottish Edge, ki so osredotočena na visokošolski sektor in potencialno vrednost nove intelektualne lastnine.

2. Povzetki/predlogi kompetenc, ki jih bomo v projektu/modulu razvijali na področju:

a) Razvoja podjetniške miselnosti in podjetniške osebnosti

Udeleženci projekta morajo izkusiti priložnosti za učenje, ki niso namenjene zgolj ozaveščanju o svetu dela v vsej njegovi raznolikosti, temveč tudi temu, kako aktivno uporabiti podjetniško miselnost v zvezi z možnostmi nadaljnega razvoja poklicne poti. Znati morajo/imeti morajo:

- razviti potrebne osebne učne spretnosti, kot so komunikacija, računanje, reševanje problemov, informacijska tehnologija, delo z drugimi, načrtovanje in organiziranje ter ustvarjalno in kritično razmišljanje;
- spretnosti za zaposljivost in vodenje poklicne poti, ki posameznike pripravljajo na zaposlitev in prihodnji poklicni razvoj, namesto da se osredotočajo na določen poklic;
- poklicna znanja, ki so značilna za določen poklic ali sektor;
- razmišljati o lastnih dosežkih in prepoznati njihovo vrednost ter biti zmožni sprejemati odločitve glede zaposljivosti, kariere in zastavljanja ciljev.

Udeleženec projekta mora izkusiti priložnosti za učenje, ki niso namenjene zgolj dvigu ozaveščenosti o podjetništvu (vključno s samozaposlitvijo) kot karierni možnosti, ampak tudi temu, kako aktivno uporabiti svoj podjetniški način razmišljanja pri vzpostavljanju novega podjetja. Znati morajo/imeti morajo:

- sočustvovati in razumeti življenje, svet, vrednote ter realnost podjetništva, kot je negotovo in kompleksno življenje, lokus nadzora, pomen prizadevanj, občutek neodvisnosti, načela ustvarjanja bogastva, lastništvo in rast;
- razumeti faze vzpostavitve novega podjetja, vključno s povezanimi nalogami in učnimi potrebami;
- razviti znanje in razumevanje ključnih poslovnih funkcij in nalog, kot so načrtovanje, **trženje**, **oblikovanje**, financiranje, **izdelava**, in s tem povezano zakonodajo in uredbe;
- dobiti priložnost, da raziščejo idejo, jo udejanjijo in preizkusijo kako deluje;
- razmišljati o znanju, ki so ga pridobili preko podjetniških izzivov in to znanje posredovati naprej.

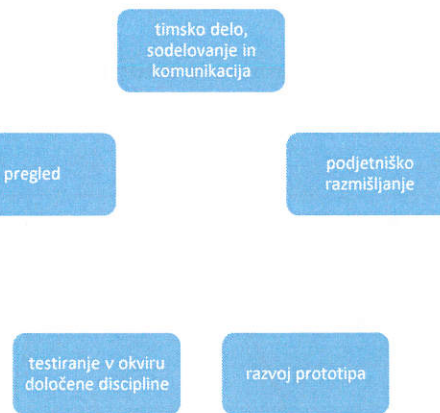

b) Kako ustvariti uspešen tržni proizvod (združevanje treh programov/vidikov): modul za trženje, modul za oblikovanje, proizvodni modul ter vključevanje strokovnjakov iz podjetij v učni proces

Faza 1: Uvod v projekt

Faza 2: Prototip

Faza 3: Izvedba projekta

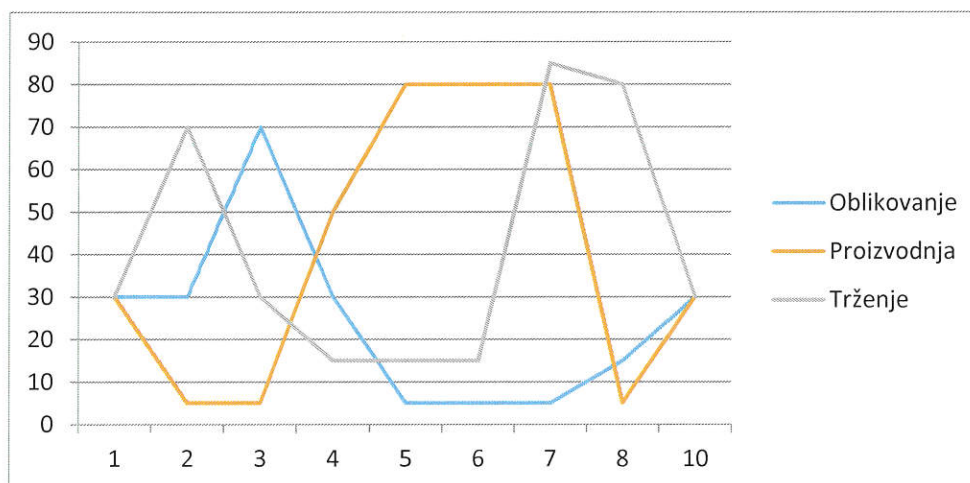
Delo v zvezi z opredelitvijo projektnega procesa bo potrebno še dokončati. V tradicionalnem modelu bi pričakovali, da bodo skozi časovni okvir projekta različne discipline aktivnejše od drugih. Ta raznolika delovna obremenitev je prikazana v spodnji tabeli in razčlenjena glede na trženje, oblikovanje in proizvodnjo.

To, kar načrtujemo, zahteva, da so udeleženci bolj sodelujoči in prilagodljivi. V enem modelu lahko študenti delajo skupaj tekom študijskega leta in morajo biti pripravljeni prevzeti vlogo zunaj prvotne discipline, medtem ko lahko v drugem modelu discipline primerno časovno umestimo v projekt. Vsak model prinaša svoje organizacijske izzive. Analiza na naslednji strani je predstavljena za namen nadaljnje razprave.

Tekom celotnega procesa bi lahko prispevke pripravljali zunanji strokovnjaki, zlasti v ključnih mejnih trenutkih.

Analiza delovne obremenitve v tradicionalnem modelu razvoja novih izdelkov

(Poenostavljena) Razčlenitev dejavnosti po mesecih

1	Avgust	osnutek projekta
2	September	tržna analiza tržna analiza in oblikovanje
3	Oktober	proizvoda
4	November	testiranje prototipa
5	December	proizvodnja
6	Januar	proizvodnja
7	Februar	proizvodnja
8	Marec	proizvodnja in načrtovanje prodaje
9	April	prodaja in oglaševanje dizajna
10	Maj	pregled projekta

3. Predlogi za poučevanje in učna metodologija

Na voljo so številne metode učenja in poučevanja, ki jih lahko uporabimo. Tukaj je na voljo kratek seznam:

Učenje majhne skupine (pedagoško pomembno)

Prebijanje ledu

Zunanji govorci/ocenjevalci

Mentorstvo

Coaching

Uporaba

- drama
- debata
- risanje (in druge ustvarjalne dejavnosti)
- vroči stol
- hitro omrežno povezovanje
- elevator pitching
- brainstorming
- modeliranje
- okrogle mize
- analiza kritičnih dogodkov
- učenje preko opazovanja zaposlenih
- igra vlog
- psihometrično testiranje
- učenje odnosov
- imerzija
- motivacija za dosežke
- prepoznavanje priložnosti
- poti v poslovanje
- start up okviri
- poslovno načrtovanje kot upravljanje odnosov
- segmentacija trga za razvoj novih izdelkov
- študije primerov
- raziskovanje podjetniške kulture v kontekstu globalizacije

